

FLOW IMPACTS 2024

Flow Festivalin materiaali- ja hiilijalanjälki

Sisällysluettelo

Flow Festivalin hiili- ja materiaalijalanjäljen laskenta	3
Miksi selvittää tapahtuman hiili- ja materiaalijalanjälki?	4
Flow'n päästölaskennan historia	5
Menetelmät nykylaskennan taustalla	6
Mitä eroa on hiili- ja materiaalijalanjäljellä?	7
Laskennan tulokset	8
Flow Festivalin 2024 hiilijalanjälki ja materiaalijalanjälki	9
Laskennan sisältö	12
Mistä kulutus ja päästöt koostuvat?	14
Tekoja kulutuksen ja päästöjen vähentämiseksi	16
Tavoitteet ja toimenpiteet vuodelle 2025	18
Aluetuotanto, venuetuotanto	19
Ruoka ja juoma, kumppanuudet, viestintä ja markkinointi	20
Tulevaisuuden toimenpiteet	
Luontovelan lyhentäminen	23

**FLOW FESTIVALIN
HIILI- JA MATERIAALIJALANJÄLJEN
LASKENTA**

Miksi selvittää tapahtuman hiili- ja materiaalijalanjälki?

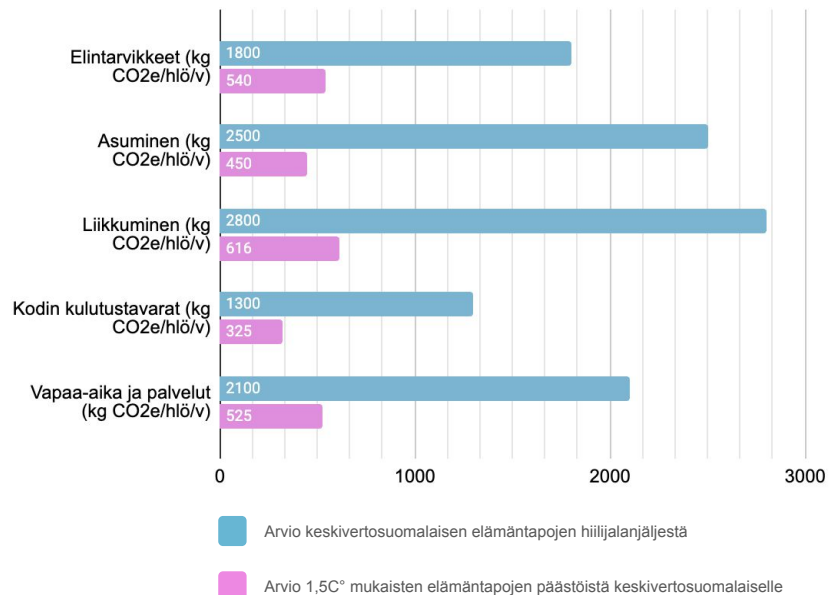
Flow Festival on kansainvälisesti arvostettu musiikkifestivaali, joka kerää kolmen päivän aikana yhteen yli 90 000 kävijää ja 150 artistiryhmää. Kuten minkä tahansa tuotannon tapauksessa, myös Flow'n kaltaisen festivaalin tuottaminen edellyttää kokonaisen materiaalivirtojen ketjun ympäristövaikutuksineen.

Flow'n taustalla on ajatus, että laadukkaan, kokonaisvaltaisen festivaalikokemuksen luominen ja kestävämpään tulevaisuuteen pyrkiminen ovat yhtä aikaa mahdollisia. Voidakseen toteuttaa tapahtumaa yhtä elämyksellisenä kuin tähän asti mutta kestävällä tasolla, tulee Flow'nkin ymmärtää omat ympäristövaikutuksensa ja keinot niiden hillitsemiseksi.

Vapaa-ajan osuus keskimääräisen suomalaisen vuosittaisesta hiilijalanjäljestä on **6%** ja **vapaa-ajan matkustaminen** vielä lisäksi noin **15%**. Tämä saattaa vaikuttaa kohtuulliselta, mutta tämä **6%** eli **540 kg** hiilijalanjälki vastaa **22% elämäntapojen hiilijalanjäljestä**, [johon meillä on varaa vuonna 2030](#), jos haluamme pysyä tavoitteessamme rajoittaa ilmaston lämpeneminen Pariisin ilmasopimuksen mukaisesti 1,5 asteeseen.

Tästä syystä myös tapahtumajärjestäjien on pohdittava, miten vapaa-ajan toimintojen tuotanto ja kulutus voisivat pienentää siihen liittyvää hiilijalanjälkeä. Lisäksi tulee huomioida myös muut ympäristönäkökulmat, koska esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden väheneminen on samankaltainen ongelma kuin ilmastomuutos.

Keskivertosuomalaisen hiilijalanjälki vs. 1,5 asteen tavoite

Flow'n päästölaskennan historia

Flow Festival on laskenut hiilijalanjälkensä vuodesta 2009 alkaen. Vuosina 2009–2019, jolloin laskennasta vastasi Pöyry (nyk. Afry), huomioitiin Flow'n kyseisen vuoden tuotanto ja logistiikka sekä artistien matkustus. Laskennan ulkopuolelle jäivät kuitenkin kävijöiden vaikutukset eli kävijöiden matkat, majoitukset sekä ruokailu tapahtumassa.

Vuonna 2021 Flow Festival aloitti yhteistyössä asiantuntijayritys [D-Matin](#) kanssa festivaalin ympäristövaikutuksia laajasti tarkastelevan **Flow Impacts** -tutkimushankkeen. Sen tarkoituksena on ollut selvittää entistä tarkemmin koko festivaaliekosysteemin vaikutus ympäristölle sekä kehittää uusia työvälineitä kohti yhä ympäristövastuullisempaa festivaalituotantoa.

Tutkimushankkeessa luodulla ympäristövaikutusten laskenta- ja budjetointi- työkalulla on toteutettu festivaalin päästöjä mittaava **hiilijalanjälkilaskenta** sekä luonnonvarojen kulutusta arvioiva **materiaalijalanjälkilaskenta** vuosien [2022](#) ja [2023](#) Flow Festivalista.

Vuonna 2024 laskenta- ja budjetointityökalua kehitettiin edelleen yhteistyössä **Tietoevryn** kanssa, ja festivaali toteutti ensi kertaa laskennan D-Matin aloittaman tutkimushankkeen työn tuloksella, *selainpohjaisella työkalulla*. Flow'n lisäksi vuoden 2024 Ruisrock laskee oman hiili- ja materiaalijalanjälkensä samaa työkalua käyttäen.

Lue lisää hankkeesta [täältä](#).

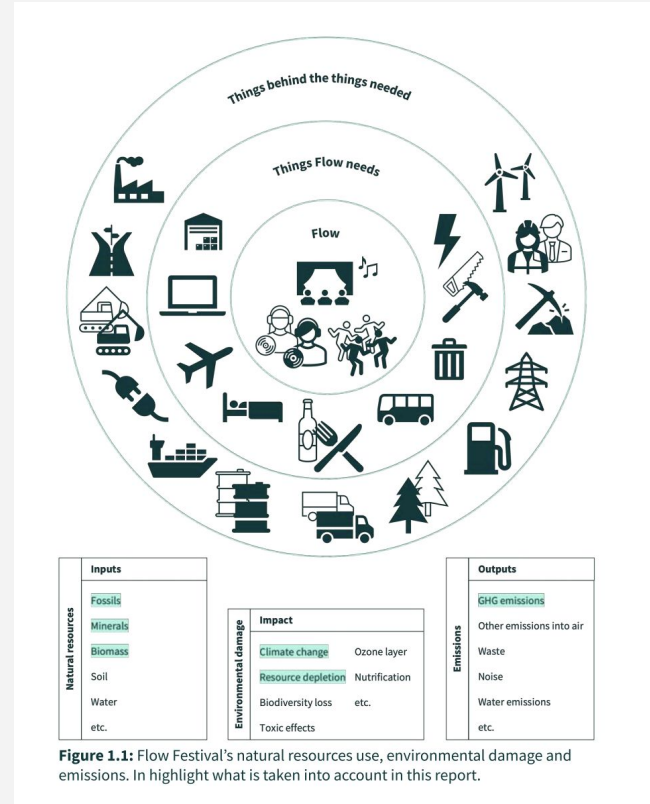
Menetelmät laskennan taustalla

Laskenta- ja budjetointityökalussa **jalanjälki-indikaattoreita** (materiaali- ja hiilijalanjälki) käytetään havainnollistamaan kulutuksen, luonnonvarojen käytön ja siihen liittyvien ympäristövaikutusten välisiä yhteyksiä. Jalanjäljet liittyvät niin kulutukseen kuin tuotantoonkin, koska ne perustuvat arvioitujen tuotteiden ja toimintojen elinkaareen.

Jalanjäljet lasketaan kertomalla kulutuksen määrä niin sanotulla **intensiteettikerroinella**. Intensiteettikerroin on materiaalipanosten tai kasvihuonekaasupäästöjen summa tuotteen valmistamiseksi relevantilla kulutusyksiköllä ilmaistuna (esimerkiksi materiaalikilo, tuotemäärä tai ajettu kilometri). Koska useimmat festivaalin käyttämät tuotteet ovat käyttöiältään monivuotisia ja vuokrattuja, jaetaan jalanjäljet tuotteiden arvioidulla käyttöiällä. Laskennassa huomioidaan vain Flow'n käyttöpäivät.

Laskentadata on kerätty syksyllä 2024 Flow Festivalin oman tuotantohenkilöstön toimesta. Data on koostettu alihankkijoiden laskuista eli lopullisista tilauksista, ostokuiteista, alihankkija- ja kumppanikyselyistä, yleisökyselyistä, sekä kulustiedoista (kuten ostetut ruoka- ja juoma-annokset, kulutettu biodiesel ja vesi).

Datan työkaluun on syöttänyt Flow Festivalin kestävän kehityksen tuottaja Stiina Väänänen. Laskennan tulokset ja tämän raportin on tarkastanut ja kommentoinut joulukuussa 2024 D-Mat.

Hiilijalanjälki

”Output”

Muodostuu tuotteen tai palvelun koko elinkaaren aikaisista **ilmastopäästöistä** eri puolilla maailmaa.

Tuotteen ilmastokuorman laskemiseen ei riitä pelkästään suorien päästöjen tai maantieteellisesti rajatun alueen tarkastelu, vaan mukaan pitää ottaa esimerkiksi valmistukseen kulunut energia, luonnonvarojen kulutuksen päästöt ja jätteenkäsittelyn ilmastovaikutukset.

Materiaalijalanjälki

”Input”

Mittaa **luonnonvarojen kulutuksen**.

Materiaalijalanjälki kertoo, kuinka paljon koko elinkaaren aikana kuluu uusiutumattomia ja uusiutuvia luonnonvaroja tuotteiden, palveluiden ja elämäntapojen aikaansaamiseksi.

Materiaalijalanjälki ei sisällä päästöjä ilmakehään tai ympäristöön. Hiilijalanjäljessä laskettavat kasvihuonekaasut eivät siis sisällä materiaalijalanjälkeen.

**LASKENNAN
TULOKSET 2024**

Flow Festivalin koko hiili- ja materiaalijalanjälki

2024

Vertailemalla vuoden 2024 Flow Festivalin kokonaiskulutusta ja -päästöjä, luvut kasvoivat vuoteen 2023 verrattuna. Hiilijalanjälki nousi **137,32**

hiilidioksidiekvivalenttitonnia (t CO₂e) ja materiaalijalanjälki **754,3 tonnia (t)**.

Keskeinen syy kasvuun oli festivaalivierailujen määrän lisääntyminen, mikä lisäsi matkustamisen ja majoituksen päästöjä.

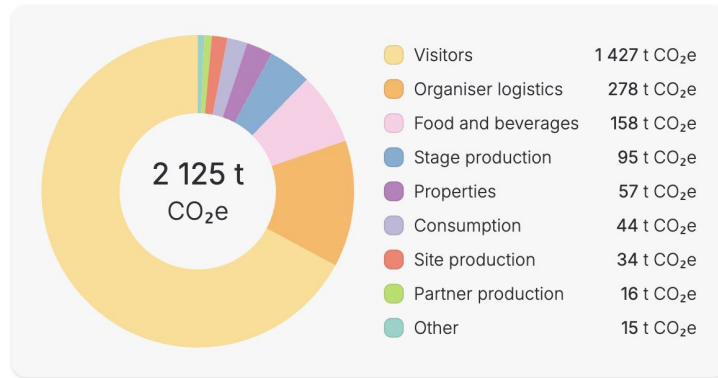
Vuoden 2024 **hiilijalanjälki** oli **2 125,42 t CO₂e** (2023: 1 988,1 t CO₂e) ja **materiaalijalanjälki** **7 767,54 t** (2023: 7 013,24 t).* Flow Festivalin hiilijalanjälki vastaa yhteensä **219** keskivertosuomalaisen vuosittaisia päästöjä ja materiaalijalanjälki **192** keskivertosuomalaisen vuosittaista kulutusta.**

Päiväkävijäkohtaisesti päästöt vastaisivat keskivertosuomalaisen **1,5** päivän päästöjä tai **220** ajokilometriä polttomoottoriautolla. Kävijäkohtaisesti kulutus vastaisi keskivertosuomalaisen **1** päivän kulutusta.

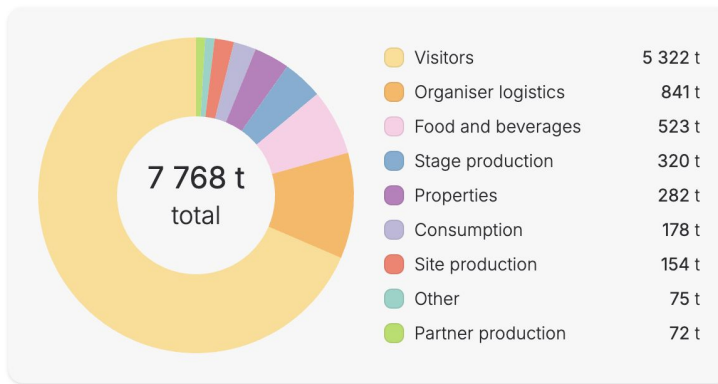
* Tuloksia vertaillen huomattiin joitakin virheitä vuoden 2023 laskennassa. Vuoden 2023 laskentaa korjattiin lukujen tekemiseksi vertailukelpoisiksi. Korjausten jälkeen 2023 vuoden kulutus ja päästöt olivat 1 995 t CO₂e → 1 988,1 t CO₂e (hiilijalanjälki) ja 7 141 t → 7 013,24 t (materiaalijalanjälki).

** Keskivertosuomalaisen hiilijalanjälki on keskimäärin 9 700 kg CO₂e/vuosi. Keskivertosuomalaisen materiaalijalanjälki on keskimäärin 40 400 kg/vuosi. Lähde: D-Mat.

Carbon footprint

Material footprint

Flow Festivalin oman tuotannon hiili- ja materiaalijalanjälki

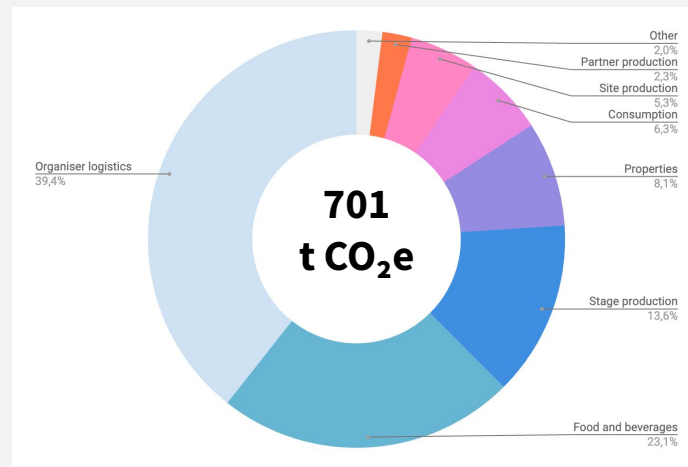
2024

Kun Flow Festivalin vuoden 2024 hiilijalanjälkeä tarkastellaan ilman kävijöiden liikkumista ja majoittumista, **hiili- ja materiaalijalanjälki pienentyivät vuoteen 2023 nähden**. Tällöin kokonaishiilijalanjälki olisi **701 t CO₂e**, josta **7,8 kg CO₂e** päiväkävijää kohti, ja materiaalijalanjälki **2 414 t**, josta **26,3 kg** päiväkävijää kohti. Muutos materiaalijalanjäljessä oliis **-196 tonnia (7,5%)** ja hiilijalanjäljessä **-14 t CO₂e (2%)**.

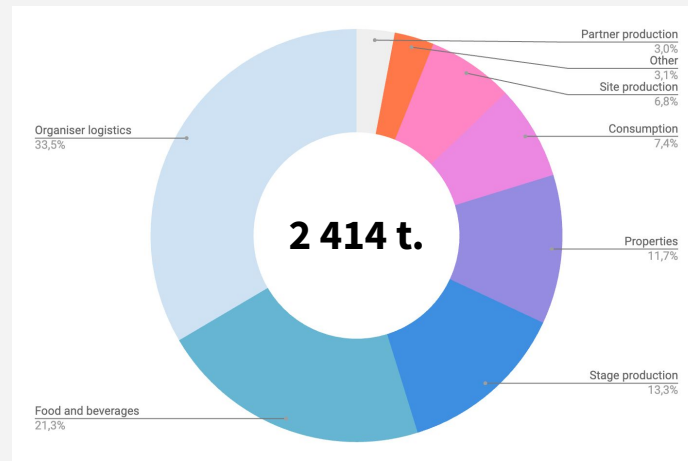
Syy luvun erittelemiseen on se, että festivaali ei pysty vaikuttamaan festivaalivieraiden matkustamiseen perustuvaan jalanjälkeen samalla tavalla kuin omiin tuotannollisiin ratkaisuihinsa. Eroteltu luku havainnollistaa, kuinka paljon tuotantoa kehittämällä ja tehostamalla festivaali pystyy pienentämään omaa ympäristöjalanjälkeään.

Flow Festivalin oma hiilijalanjälki vastasi **72** keskivertosuomalaisen vuosittaisia päästöjä. Materiaalijalanjälki vastaisi puolestaan **60** keskivertosuomalaisen kulutusta. Päiväkävijäkohtainen päästö vastaisi **39** ajokilometriä polttomoottoriautolla. Kävijäkohtainen kulutus vastaisi puolestaan **13** ajokilometriä polttomoottoriautolla.

Carbon footprint

Material footprint

Kulutuksen jakautuminen

Flow'n ympäristöjalanjälkeä voi tarkastella myös jakamalla kokonaiskulutus -ja päästöt kolmeen eri osa-alueeseen: **kävijöihin, ruokaan ja juomaan** sekä **tuotantoon**.

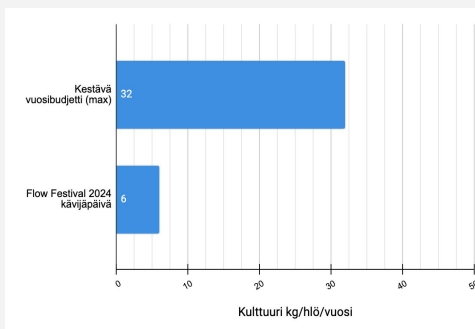
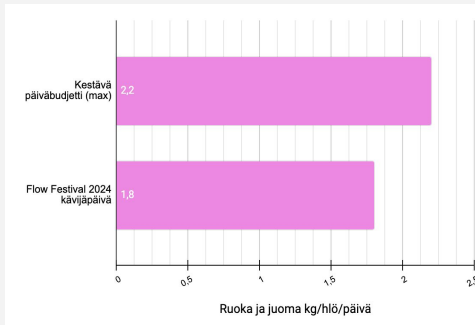
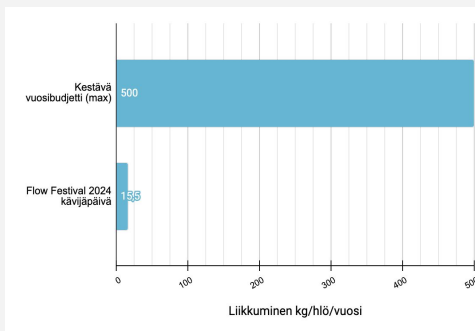
Kolmijako perustuu siihen, kuka tekee päätöksen toteutuksen taustalla. Esimerkiksi kävijät itse päättävät saapumisestaan ja majoittumisestaan, kävijät ja järjestäjä puolestaan päättävät yhdessä kulutetuista sekä tarjottavasta ruoasta ja juomasta, kun taas tuotannosta päätökset tekee tapahtuman järjestäjä.

Mikäli hiili- ja materiaalijalanjälkeä tarkasteltaisiin tällä jaolla, olisi hiilijalanjäljestä kävijöiden osuus **66,5%** eli **15,5 kg CO₂e**, ruoan ja juoman **7,5%** eli **1,8 kg CO₂e** ja tuotannon **26%** eli **6 kg CO₂e** kävijäpäivää kohti.

Tuloksia voidaan vertailla ihmisten [elämäntapojen 1,5 asteen hiilijalanjälkibudjetin](#) eri osa-alueilla seuraavasti:

Päiväkäynti vuoden 2024 Flow Festivalilla vastaa 3,1% liikkuamisen vuosibudjetista, 18,75 % kulttuurin vuosibudjetista ja 81,82 % ruuan ja juoman päiväbudjetista.*

* Tulokset perustuvat laskennan keskiarvoihin. Hiilijalanjälkien kokonaisbudjetit on määriteltä seuraavasti: liikkuminen max. 500 kg/hlö/vuosi, ruoka ja juoma max. 2,2 kg/hlö/pvä ja kulttuuri max. 32 kg/hlö/vuosi.

Laskennan sisältö

Aluetuotanto

Aluetuotannon osa-alue sisältää alueen toteutukseen vaadittavan perusinfrastruktuurin, kuten teltat, kontit, aidat, painot ja trussit. Tähän osa-alueeseen kuuluu myös vesi- ja sähköinfrastruktuuri, tietoliikenneverkko sekä alueen valaistus. Lisäksi tämä osa-alue kattaa jätehuollon toteutuksen, eli saniteetti- ja jätehuollon kaluston, kuten wc:t ja jäteastiat.

Kävijät

Kävijöiden osalta laskennassa huomioidaan kävijöiden saapuminen tapahtumaan ja majoittuminen tapahtuman aikana.

Tekninen tuotanto

Teknisen tuotannon osa-alue kattaa kaikki tapahtuma-alueen esiintymislavat sekä niissä käytetyn tekniikan. Tämä osa-alue sisältää myös artistialueiden toteutukseen vaadittavan infrastruktuurin.

Logistiikka

Logistiikan osa-alueeseen lasketaan kaikki muu kuin kumppanituotantoon liittyvä logistiikka. Tämä osa-alue sisältää myös artistien matkustamisen tapahtumaan. Lisäksi logistiikan kokonaisuuteen sisällytetään artistien sekä henkilökunnan majoitus.

Kumppanituotannot

Kumppanituotantojen osalta laskennassa huomioidaan tapahtuma-alueelle rakennetut kumppaniosastot ja niiden toteutukseen vaadittavat materiaalit. Tämä osa-alue pitää sisällään myös kumppanituotantoihin liittyvän logistiikan.

Kulut

Kulutuksen osa-alue kattaa kaiken materiaalikulutuksen, kuten sähkön, generaattoreissa ja työkoneissa käytetyn polttoaineen, veden sekä tapahtumasta syntyneet jätteet.

Ruoka ja juoma

Ruoka ja juoma -osa-alue sisältää kaiken tapahtumassa kulutetun ruoan ja juoman. Laskennassa huomioidaan kaikki asiakkaiden tapahtuman aikana kuluttama ruoka ja juoma sekä henkilökunta- ja artistiruokailut. Lisäksi laskennassa huomioidaan henkilökunnan ja artistien virvoitusjuomat, kahvi ja tee sekä muut tarjoilut. Osa-alueessa huomioidaan myös käytetyt tarjoiluastiat.

Kiinteistöt

Kiinteistöissä huomioidaan kaikki tapahtumajärjestäjän käytössä olevat kiinteistöt sekä esituotannon että tapahtuman aikana. Kiinteistöihin lukeutuu mm. ympärivuotiset toimisto ja varasto sekä Suvilahdessa tapahtuman ja sen pystytyksen aikana käytössä olevat vuokrakiinteistöt. Tähän osa-alueeseen sisällytetään myös työkoneet sekä tapahtuma-alueella tehty maanmuokkaustyö.

Muut

Tämä osa-alue kattaa tapahtuma-alueen pienemmän infrastruktuurin, kuten kalustuksen, palvelutiskit, lämmittimet sekä somistuksessa käytetyt materiaalit, maalit ja välineet. Tähän osa-alueeseen lasketaan mukaan myös muut hankinnat, kuten rannekkeet, passit, kaikki painotuotteet, siivousvälineet ja vessapaperit sekä käytetyt rakennusmateriaalit, kuten ruuvit, naulat ja puut. Tämä osa-alue pitää sisällään myös tapahtuman oman merchandisen.

Mistä Flow'n kulutus ja päästö koostuvat?

Kolme Flow Festivalin eniten luonnonvaroja kuluttavaa sekä päästöjä aiheuttavaa kokonaisuutta pysyivät vuonna 2024 samana: **yleisön liikkuminen, logistiikka** sekä **ruoka ja juoma**.

Eniten nousua aiheutti kategorisesti **yleisö** (2024: materiaalijalanjälki **+15%**, hiilijalanjälki **+10%**), jonka osuus on jopa **68%** kulutuksesta ja **67%** päästöistä. Vuonna 2024 Flow Festivalille saapui yleisöä edellisvuotta enemmän Helsingin ja pk-seudun ulkopuolelta sekä ulkomailta. Myös yksityisautolla ja taksilla saavuttiin useammin paikalle, ja lisäksi hotellimajoitukset lisääntyivät.

Tapahtuman järjestämiseen vaadittava **logistiikka** on Flow'n toiseksi suurin kulutus- ja päästökokonaisuus (2024: materiaalijalanjälki **-13%**, hiilijalanjälki **+6%**). Logistiikan osuus kulutuksesta on **11%** ja päästöistä **13%**. Lähes kaikki tapahtuman infrastruktuuri on väliaikaista. Tuotannollisilla ratkaisuilla ja paikallisella saatavuudella on suuri merkitys ympäristövaikutusten kannalta. Kulutus väheni edellisvuodesta, sillä osa logistiikasta onnistuttiin toteuttamaan tehokkaammin.

Artistien matkustamisesta aiheutuneet kulutus ja päästöt kasvoivat edellisvuodesta (2024: materiaalijalanjälki **+53%**, hiilijalanjälki **+22%**). Etenkin kansainväliset artistit saapuvat usein paikalle lentäen, mikä aiheuttaa päästöjä. Artistien matkustus aiheuttaa **62%** kaikista logistiikan päästöistä. Artistien liikkumista raportoitii myös aiempaa tarkemmin. Toisaalta artistien hotelliöitä oli vähemmän, mikä näkyi laskennassa positiivisesti.

Tapahtumassa kulutettu **ruoka ja juoma** on tapahtuman kolmanneksi isoin kulutuksen (**6,7%**) ja päästön (**7,4%**) aiheuttaja. Vaikka tässä kategoriassa kulutus ja päästöt laskivat (2024: materiaalijalanjälki **-11%**, hiilijalanjälki **-2%**), on se siitä huolimatta Flow Festivalin kolmanneksi suurin ympäristökuormituksen aiheuttaja.

”Flow Festivalin kolme eniten kulutusta ja päästöjä aiheuttavaa kokonaisuutta pysyivät samana: yleisön liikkuminen, logistiikka sekä ruoka ja juoma”

Mistä Flow'n kulutus ja päästö koostuvat?

Tapahtuman **esiintymislavat ja -tekniikka** aiheuttavat merkittävän osan tapahtuman kulutuksesta ja päästöistä. Etenkin lavojen raskaat rakenteet ovat materiaali-intensiivisiä. **Kiinteistöjen** osalta Flow Festivalin toimisto ja varasto pysyivät samoina kuin aiemmin. Suvilahden vuokrakiinteistöjen vuokra-ajoissa oli pientä muutosta. Maanmuokkausta vähennettiin entisestään, ja työkoneita korvattiin pienemmillä.

Tapahtumaa varten tarvitaan paljon perusasioita, kuten **energiaa** ja **vettä**, ja sivutuotteena syntyy **jätettä**. Jätteen määrä väheni yhteensä **13,23 tonnia**, eli **17,95 %** vuoteen 2023 verrattuna. Veden kulutus olisi vähentynyt, mutta osalla alueesta oli ennen tapahtumaa vedenlaatuongelmia, minkä takia vettä jouduttiin juoksuttamaan. Verkkosähkön kulutus nousi noin 5 000 kWh, minkä ansiosta biodieselin käyttö väheni noin 1 800 litraa. Lisäksi tänä vuonna laskentaan sisällytettiin alihankkijoiden työkoneiden polttoaineet, joita ei aiemmin ollut mukana.

Aluetuotannossa mitataan kaikki alueelle tapahtumaa varten rakennettava infrastruktuuri. Aluevalaistuksen osalta onnistuttiin tekemään vähennyksiä päästöihin ja kulutukseen. Myös sähköinfrastruktuuri toteutettiin kevyempänä hyödyntämällä aiempaa enemmän sähköverkkoa. **Teltoja** oli pinta-alallisesti noin 100 neliometriä vähemmän.

Kumppanituotannon osalta sekä kulutus että päästö nousivat aikaisemmasta. Muutos selittyy sillä, että kumppaniosastoja oli aikaisempaa enemmän. Lisäksi osa kumppanitoteutuksista oli raskarakenteisia ja sitä myötä materiaali-intensiivisiä.

Lisäksi laskennassa mitataan **sekalaisia kategorioita**, kuten kalusteita, käytettyjä materiaaleja ja maaleja. Festivaalin oman merchandisen tuottaminen lopetettiin kokonaan, mikä vähensi päästöjä. Myös tekstiilien ja puumateriaalien käyttö väheni. Toisaalta kulutustuotteiden kulutuksesta ja hankinnoista pidettiin aiempaa tarkempaa kirjaa.

”Kumppanituotannon kulutus ja päästö nousivat aikaisemmasta, mikä selittyy sillä, että kumppaniosastoja oli aikaisempaa enemmän”

Tekoja kulutuksen ja päästöjen vähentämiseksi 2024

Vuonna 2024 festivaali luopui oman uuden merchandisen tuottamisesta.

Maanmuokkausta vähennettiin entisestään, samoin siirtonurmen, kivituhkan, koristekatteen sekä koristekivien käyttöä kuten oli suunniteltu. Siirtonurmen vähentäminen vähensi samalla tuotannon veden kulutusta.

Generaattoreiden määrän vähentäminen ja laajemmin sähköverkkoon liittyminen laski infrastruktuurin määrää ja laski biodieselin kulutusta.

The Other Sound -venue muutti Kattilahallista Tiivistämöön, missä valmis tekniikka mahdollisti sen, ettei kyseiselle venuelle tarvitse tuottaa lavaa ja tekniikkaa vain tapahtumaa varten.

Kasvisruokaa kulutettiin jälleen prosentuaalisesti ylivoimaisesti eniten. Kaikista alueella myydyistä annoksista **84,2% oli vegaani- tai kasvisruokaa**. Edellisvuonna vastaava luku oli 79%, joten nousua oli **5,2%**.

Tekoja kulutuksen ja päästöjen vähentämiseksi 2024

Rakentamisessa käytettyjen työkoneiden määrää vähennettiin ja koneita korvattiin pienemmillä. Aluevalaistuksen kalusto keveni aikaisemmasta, joka näkyi kulutuksen ja päästöjen vähenemisessä

Uusien materiaalien hankintaa vähennettiin. Aluetuotannossa ei hankittu lainkaan uutta messumattoa. Puutavaran hankintaa vähennettiin ja kierrätysmateriaaliyhteistyötä jatkettiin.

Tapahtuman jätteen määrä väheni noin 13 tonnia, ja alueella kierrätysohjeet lisättiin jokaisen jäteastian kanteen kierrätyksen helpottamiseksi.

Staff- ja artiscatering in tehostamisella onnistuttiin välttämään päällekkäisiä tilauksia ja hävikkiä. Flow Festival uudisti myös Sustainable Food -kilpailunsa, joka kannusti ravintoloita tarkastelemaan aiempaa tarkemmin ja kokonaisvaltaisemmin omia ruoanvalmistusratkaisujaan tapahtuman yhteydessä.

A large crowd of people is gathered at an outdoor event during sunset. The scene is bathed in warm, golden light. In the background, there are industrial structures, including a tall tower and a large, circular metal framework. The crowd is diverse in age and appearance, with many people wearing white t-shirts. The overall atmosphere is festive and social.

TAVOITTEET JA TOIMENPITEET VUODELLE 2025

Tavoitteet ja toimenpiteet 2025

Aluetuotanto

Tavoite on jatkaa generaattoreiden määrän vähentämistä ja liittymistä laajemmin sähköverkkoon. Generaattoreiden osalta tutkitaan myös vaihtoehtoa siirtyä akkukäyttöisiin laitteisiin. Alueella käytössä olevat valotornit korvataan mahdollisuuksien mukaan akkukäyttöisillä mastoilla.

Jatketaan maanmuokkauksen vähentämistä ja panostetaan aluesuunnittelussa siten, mikä olisi infran kannalta järkevintä alueen ominaisuuksien puolesta. Pyritään suosimaan hankintoja lähialueilta pitkien rahtien välttämiseksi.

Artisti- ja venuetuotanto

Artistikuljetuksen kalustossa edistetään muutosta kohti päästöttömämpiä vaihtoehtoja. Selvitetään mahdollisuutta korvata artistikuljetuksessa käytettäviä ajoneuvoja täyssähköisillä tai hybrideillä, tai vaihtoehtoisesti tankataan biodieselillä.

Artistien liikkumisessa pyritään viestimään artisteille aktiivisesti kestävämmistä vaihtoehdoista ja ylläpitämään hankintayhteistyötä lähialueiden tapahtumien kanssa reititysten yhdistämiseksi ja matkustuskilometrien pienentämiseksi.

Balloon 360° -lavan katsomorakenteeseen vaadittavia materiaaleja ei ole aikaisemmin saanut Suomesta. Edistetään alihankkijan kanssa vaihtoehtoa, joka mahdollistaisi rakenteen toimituksen kotimaasta.

Tavoitteet ja toimenpiteet 2025

Ruoka ja juoma

Tapahtumassa tarjottavien meren- ja vedenelävien tulee olla kotimaisia. Jokainen ravintola saa tarjota maksimissaan yhden annoksen joka sisältää meren- tai vedeneläviä. Tavoitteena on nostaa myös tarjottavien vegaanisten annosten määrää.

Jatkossa henkilöstöruokalassa tarjotaan vain vegaanista lämmintä ruokaa, ja artiscateringin perustarjoilu toteutetaan vegaanisesti.

Juomatarjonnassa tullaan kiinnittämään yhä enemmän huomiota alkoholittomien tuotteiden valikoimaan, saatavuuteen ja näkyvyyteen. Myös valikoimaa tullaan suoraviivaistamaan.

Kumppanuudet, viestintä ja markkinointi

Tutkitaan keinoja parantaa asiakkaiden mahdollisuuksia käyttää joukkoliikennettä entistä enemmän. Kumppanituotantojen ja -sisältöjen suunnittelussa pyritään entistä enemmän tuomaan vastuullisuuden teemat osaksi toteutusta.

Jatketaan lahjoitusten keräämistä sekä ylläpidetään Itämeri-lippua. Jatketaan myös Sustainable Food -kilpailun kehittämistä.

Kehitetään vastuullisuusviestintää ja sisällytetään teemat aktiivisemmin mukaan eri kokonaisuuksiin. Ymmärretään oma asema vaikuttajana ja nähdään se mahdollisuutena. Viestitään vastuullisuusteemoista läpi vuoden aktiivisemmin.

A large crowd of people is gathered at a night festival. In the background, there is a stage with bright yellow and blue lights, and a Ferris wheel illuminated with blue and purple lights. The scene is filled with the energy of a large-scale event.

TULEVAISUUDEN TOIMENPITEET

Tulevaisuuden tavoitteet

Flow Festival haluaa jatkossakin toimia esimerkkinä vastuullisena tapahtumajärjestäjänä sekä jakaa tietoa ja osaamistaan muille. Materiaali- ja hiilijalanjälkilaskennan työkalu halutaan laajentaa muiden tapahtumien käyttöön, ja Flow Festivalin tavoitteena on tarjota tukea laskennan alkuun pääsemiseksi.

Flow Festival pyrkii lähitulevaisuudessa olemaan täysin vegaaninen festivaali. Jo nyt noin 85% alueella myydyistä ruoka-annoksista on joko kasvis- tai vegaaniruokaa, ja viimeisen kolmen vuoden aikana lähes puolet alueella myytävistä annoksista ovat olleet vegaanisia. Muutos täysvegaanisuuteen on tarkoitus tehdä portaittain ensin siirtymällä pois kalojen ja merenelävien tarjoamisesta. Tapahtumassa toimivien ravintoloiden kanssa aloitetaan keskustelu aiheesta vuonna 2025.

Tuotannossa jatketaan vastuullisempien vaihtoehtojen etsimistä ja omien toteutusten kriittistä tarkastelua. Aloitetaan päästöbudjetoinnin opetteleminen, jotta jo tuotantoa tehdessä eri vaihtoehtoja voitaisiin vertailla myös ympäristövastuun näkökulmasta. Oman hiili- ja materiaalijalanjälkilaskennan tuloksia tarkastellaan kriittisesti, ja kulutuksen ja päästöjen kipupisteet pyritään tunnistamaan entistä paremmin. Asetetaan vuosittain realistisia tavoitteita.

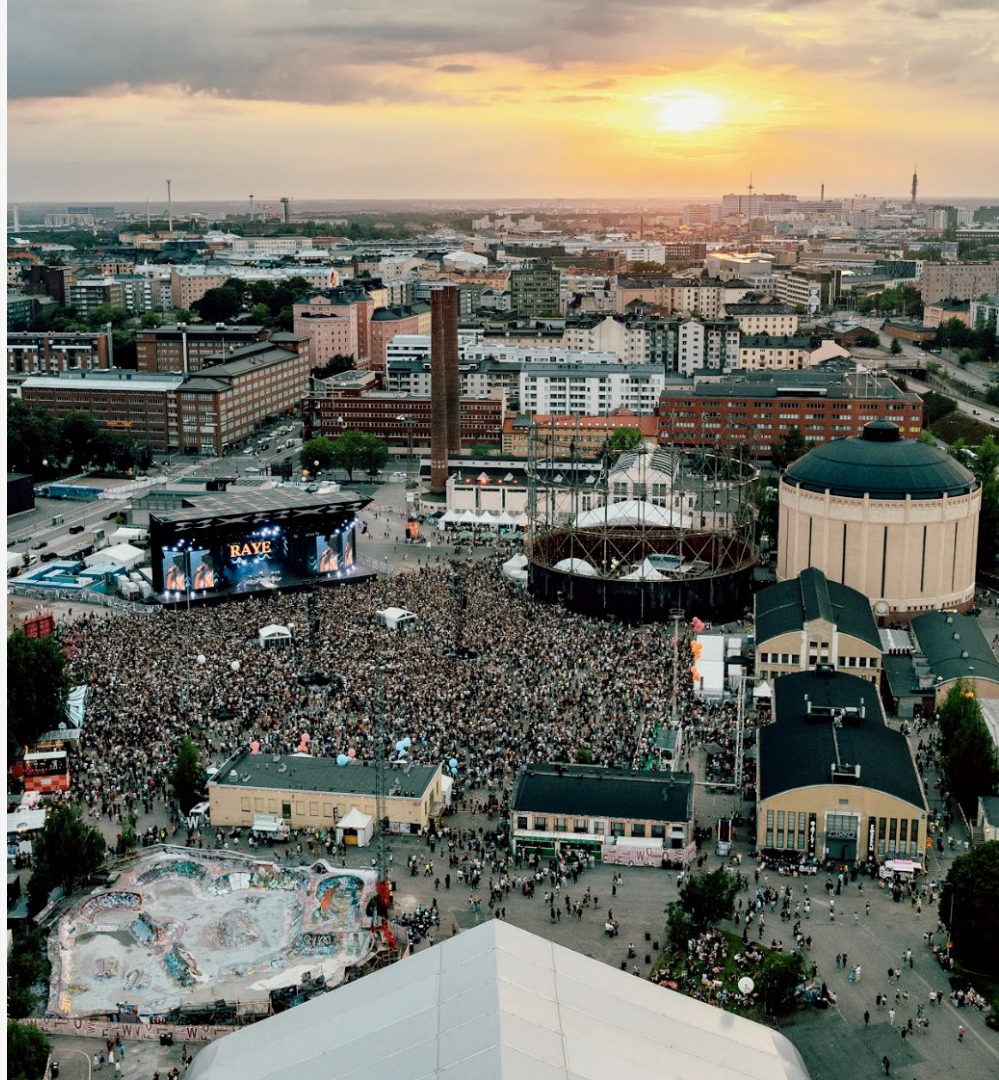
**LUONTOVELAN
LYHENTÄMINEN**

Luontovelan lyhentäminen

Tapahtumia on mahdotonta järjestää luonnonvaroja kuluttamatta ja päästöjä aiheuttamatta. Siksi Flow Festival lyhentää aiheuttamaansa luontovelkaa tekemällä [Luonnonperintösäätiölle](#) lahjoituksen, jonka kokonaissumma perustuu vuoden 2024 festivaalista tehtyihin jalanjälkilaskelmiin.

Lahjoituksella suojellaan yhteensä **4,9 hehtaaria suomalaista ikimetsää Petäjävedeltä Jyväskylän läheltä**. Suomalaisen ikimetsän suojele auttaa taistelemaan niin ilmastokriisiä kuin luontokatoakin vastaan.

Luonnonperintösäätiön lahjoituksen lisäksi Flow'n kävijät antoivat vapaaehtoisia lahjoituksia lipunoston yhteydessä John Nurmisen säätiölle Itämeren suojeleluun yhteensä 6 335 € arvosta.

Lue lisää Flow Festivalin
vastuullisuustyöstä [täällä](#)

FLOW IMPACTS [2023](#)

FLOW IMPACTS [2022](#)